

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2020. gada 7. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Notāri, kas rikojas uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās – *Ex parte* procedūra – Nediskriminācijas princips – LESD 18. pants – Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants

Apvienotajās lietās C-267/19 un C-323/19

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Trgovački sud u Zagrebu* (Zagrebas Komerclietu tiesa, Horvātija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2019. gada 20. martā (C-267/19) un 2019. gada 8. aprīlī (C-323/19) un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2019. gada 28. martā un 18. aprīlī, tiesvedībās

Parking d.o.o.

pret

Sawal d.o.o. (C-267/19)

un

Interplastics s.r.o.

pret

Letifco d.o.o. (C-323/19),

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *PARKING d.o.o.* vārdā – *M. Kuzmanović, odvjetnik,*

* Tiesvedības valoda – horvātu.

- *Interplastics s.r.o.* vārdā – *M. Praljak*, advjetnik,
- Horvātijas valdības vārdā – *G. Vidović Mesarek*, pārstāve,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *M. Mataija*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietas bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”), 6. panta 1. punktu, LESD 18. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.), kā arī 2017. gada 9. marta spriedumus *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199) un *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193).
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti divās tiesvedībās starp, pirmkārt, *Parking d.o.o.* un *Sawal d.o.o.* un, otrkārt, *Interplastics s.r.o.* un *Letifco d.o.o.* par prasībām piedzīt nesamaksātos parādus.

Atbilstošās tiesību normas

ECPAK

- 3 ECPAK 6. panta “Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu” 1. punktā ir noteikts:

“Ikvienam, nosakot civilās tiesības un pienākumus vai to, cik pamatota ir viņam izvirzītā apsūdzība krimināllietā, ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, ar tiesību aktiem noteiktā tiesā. [..]”

Savienības tiesības

Regula (EK) Nr. 805/2004

- 4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 805/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem (OV 2004, L 143, 15. lpp.), 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Šī regula attiecas uz spriedumiem, izlīgumiem un publiskiem aktiem par neapstrīdētiem prasījumiem.

Prasījumu uzskata par neapstrīdētu, ja:

- a) parādnieks ir tam skaidri piekritis, atzīdams to vai piekrīzdams tiesas apstiprinātam vai tiesvedības rezultātā panāktam un tiesā noslēgtam izlīgumam; vai arī
- b) parādnieks tiesas procesa gaitā to nekad nav apstrīdējis saskaņā ar izcelsmes valsts tiesību aktos paredzētiem atbilstīgiem procesuāliem noteikumiem, vai arī

- c) parādnieks nav ieradies vai bijis pārstāvēts, izskatot prasījumu tiesā, kaut arī sākotnēji tiesas procesa gaitā ir apstrīdējis prasījumu, ja šāda rīcība ir izraisījusi prasījuma vai kreditora apgalvoto faktu atzīšanu klusuciešot saskaņā ar izcelsmes dalībvalsts tiesību aktiem; vai arī
- d) parādnieks ir to konkrēti atzinis publiskā aktā.”

Regula (ES) Nr. 1215/2012

- 5 Regulas Nr. 1215/2012 4. un 10. apsvērumā ir noteikts:

“(4) Dažas atšķirības starp valstu noteikumiem, kas reglamentē jurisdikciju un spriedumu atzīšanu, kavē pareizu iekšējā tirgus darbību. Būtiski ir noteikumi, lai vienādotu jurisdikcijas kolīziju normas civillietās un komercietās un lai nodrošinātu ātru un vienkāršu dalībvalstī pieņemto spriedumu atzīšanu un izpildi.

[..]

(10) Šīs regulas darbības jomā būtu jāietver galvenie civiltiesiskie un komerciālie jautājumi, izņemot dažus skaidri noteiktus jautājumus [..].”

- 6 Saskaņā ar šīs regulas 1. panta 1. punktu:

“Šo regulu piemēro civillietās un komercietās neatkarīgi no tiesas būtības. Tā neattiecas jo īpaši uz nodokļu, muitas vai administratīvajām lietām vai uz valsts atbildību par darbību un bezdarbību, īstenojot valsts varu (*acta iure imperii*).”

- 7 Minētās regulas 2. panta a) punktā jēdziens “spriedums” ir definēts kā “jebkurš spriedums, ko pieņēmusi kādas dalībvalsts tiesa, neatkarīgi no sprieduma nosaukuma, tostarp dekrēts, rīkojums, lēmums vai izpildraksts, kā arī lēmums par izmaksu vai izdevumu noteikšanu, ko pieņem tiesas ierēdnis”.

- 8 Šīs pašas regulas 3. pantā ir paredzēts:

“Šajā regulā “tiesa” ietver šādas turpmāk minētas iestādes, ciktāl tām ir jurisdikcija lietās, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā:

- a) Ungārijā – saīsinātās tiesāšanās procedūrās par atgādinājumiem veikt maksājumus (*fizetési meghagyásos eljárás*) – notārs (*közjegyző*);
- b) Zviedrijā – saīsinātās tiesāšanās procedūrās par atgādinājumiem veikt maksājumus (*betalningsföreläggande*) un par palīdzību (*handräckning*) – izpildes iestāde (*Kronofogdemyndigheten*).”

Horvātijas tiesības

Likums par piespiedu izpildi

- 9 *Ovršni zakon* (Likums par piespiedu izpildi, *Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 un 73/17) 1. pantā notāriem ir piešķirtas pilnvaras veikt prasījumu piespiedu piedziņu uz “publiska akta” pamata, izdodot izpildrakstu kā izpildes rīkojumu, bez atbildētāja skaidri paustas piekrišanas.

10 Saskaņā ar Likuma par piespiedu izpildi 57. panta 1. punktu persona, pret kuru ir vērsta izpilde, astoņu dienu laikā var iesniegt iebildumus pret izpildrakstiem, kas izdoti, pamatojoties uz publisku aktu, un strīdos par pārvedu vekseliem un čekiem – trīs dienu laikā, ja vien tā neapstrīd vienīgi lēmumu par tiesāšanās izdevumiem.

11 Šī likuma 58. panta 3. punktā ir paredzēts:

“Ja izpildraksts ir apstrīdēts pilnībā vai tikai daļā, kurā personai, pret kuru vērsta izpilde, ir uzdots samaksāt parādu, tiesai, kura izskata iesniegtos iebildumus, ir jāatceļ izpildraksts daļā, kurā uzdots veikt izpildi, kā arī jāatceļ veiktie pasākumi, un procedūra tiek turpināta atbilstoši noteikumiem, kas piemērojami iebildumu pret maksājuma rīkojumu gadījumā, un, ja tai nav teritoriālās jurisdikcijas šādi rīkoties, tai ir jāvēršas tiesā, kurai ir jurisdikcija attiecīgajā lietā.”

Civilprocesa kodekss

12 *Zakon o parničnom postupku* (Civilprocesa kodekss, *Narodne novine*, br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 un 70/19) 446. pants par maksājuma rīkojumu ir formulēts šādi:

“Ja prasības pieteikumā ietvertā prasība attiecas uz maksājamu naudas summu prasījumu un ja šis prasījums ir pierādīts ar publisku dokumentu, kas ir pievienots prasības pieteikuma oriģinālam, vai apliecinātu tā kopiju, tiesa izdod attiecībā uz atbildētāju rīkojumu izpildīt minēto prasību [maksājuma rīkojumu].

Prasības pieteikumā, ar kuru lūdz izdot maksājuma rīkojumu, prasītājam ir jāprecizē iemesli, kas to mudinājuši pieprasīt šā rīkojuma un nevis rīkojuma par piespiedu izpildi izdošanu, pamatojoties uz publisku aktu. Ja tiesa uzskata, ka prasītāja norādītie iemesli nepamato tā interesi saņemt maksājuma rīkojumu, tā noraida prasību kā nepieņemamu.

Tiek uzskatīts, ka prasītājs ir ieinteresēts saņemt maksājuma rīkojumu, ja atbildētājs ir reģistrēts ārvalstī vai ja tas iepriekš ir apstrīdējis autentiskajā dokumentā ietverto prasījumu.

Tiesa izdod maksājuma rīkojumu, ja, lai gan prasītājs prasības pieteikumā nav lūdzis izdot šādu rīkojumu, viņš ir izpildījis visus nosacījumus maksājuma rīkojuma izdošanai.”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lieta C-267/19

13 2016. gada 25. aprīlī *Parking*, Horvātijā reģistrēta sabiedrība, pie notāra, kurš darbojas šajā dalībvalstī, uzsāka piespiedu izpildes procedūru pret *Sawal*, kas ir saskaņā ar Slovēnijas tiesībām dibināta sabiedrība. Šī procedūra bija balstīta uz “publisku aktu”, proti, apliecinātu pārskatu izrakstu, kas apliecina prasījuma esamību.

14 2016. gada 23. maijā notārs izdeva izpildrakstu, uzdodot *Sawal* astoņu dienu laikā samaksāt pieprasīto parādu 100 Horvātijas kunu (HRK) (aptuveni 15 EUR) apmērā, pieskaitot nokavējuma procentus, kā arī tiesāšanās izdevumus 1741,25 HRK (aptuveni 260 EUR) apmērā. Lūgums par piespiedu izpildi un izpildraksts tika paziņots *Sawal* 2017. gada 9. februārī.

15 *Sawal* noteiktajā termiņā pārsūdzēja šo izpildrakstu *Trgovački sud u Zagrebu* (Zagrebas Komerclietu tiesa, Horvātija).

- 16 Iesniedzējtiesa uzskata, ka no 2017. gada 9. marta spriedumiem *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199) un *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193) izriet, ka Horvātijā notāri, kas savu pilnvaru robežās, kuras tiem ir piešķirtas valsts tiesībās, rīkojas uz “publiska akta” pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās, neietilpst jēdzienā “tiesa” Regulu Nr. 805/2004 un Nr. 1215/2012 izpratnē.
- 17 Šī tiesa norāda, ka pirms izpildraksta izdošanas notikusī procedūra nav *ex partes* procedūra un ka saskaņā ar iepriekšējā punktā minēto judikatūru šo izpildrakstu ir izdevis notārs, nevis tiesa. Līdz ar to tā uzskata, ka nevar turpināt tajā ierosināto iebildumu procedūru, jo struktūra, kuras kompetences neesamība ir acīmredzama, ir izdevusi izpildrakstu tādā piespiedu izpildes procedūrā, kas apdraud Savienības tiesību pamatprincipus.
- 18 Tādējādi minētā tiesa uzskata, pirmkārt, ka iepriekš minēto spriedumu dēļ Horvātijas fiziskās vai juridiskās personas ir nelabvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar citu dalībvalstu fiziskām vai juridiskām personām, jo izpildraksti, kurus Horvātijā izsniedz notāri, citās Eiropas Savienības dalībvalstīs netiek atzīti ne kā Eiropas izpildes rīkojumi, ņemot vērā Regulu Nr. 805/2004, ne kā tiesu nolēmumi saskaņā ar Regulu Nr. 1215/2012. Šāda atšķirīga attieksme pret Horvātijas fiziskajām vai juridiskajām personām un citu dalībvalstu fiziskām vai juridiskām personām esot uzskatāma par diskrimināciju, kas ir aizliegta ar LESD 18. pantu.
- 19 Otrkārt, iesniedzējtiesa uzskata – tas, ka pie notāra uz publiska akta pamata uzsāktā piespiedu izpildes procedūra nav *ex partes* procedūra, var būt arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. pantā paredzēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību pārkāpums.
- 20 Tāpat šī tiesa norāda, ka Horvātijas tiesās saistībā ar notāru kompetenci uz “publiska akta” pamata uzsāktā piespiedu izpildes procedūrā pastāv atšķirīga prakse atkarībā no tā, vai atbildētājas ir fiziskas vai juridiskas personas, kas ir reģistrētas Horvātijā vai citā dalībvalstī.
- 21 Šādos apstākļos *Trgovački sud u Zagrebu* (Zagrebas Komerclietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai, ņemot vērā [2017. gada 9. marta spriedumu *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199) un 2017. gada 9. marta spriedumu *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193)], ar ECPAK 6. panta 1. punktu un LESD 18. pantu ir saderīga tāda valsts tiesību norma kā [Likuma par piespiedu izpildi] 1. pants, ar ko notāriem ir piešķirtas pilnvaras veikt prasījumu piespiedu piedziņu uz publiska akta pamata, izdodot izpildrakstu kā izpildes dokumentu bez [Horvātijā] reģistrētās juridiskās personas, kas ir parādniece, skaidri paustas piekrišanas?”

2) Vai [...] 2017. gada 9. marta spriedumos *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199) un *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193) sniegto interpretāciju var piemērot [šajā lietā] [...], un – konkrētāk – vai Regula Nr. 1215/2012 ir jāinterpretē tādējādi, ka Horvātijā notāri, kas savu pilnvaru robežās, kuras tiem ir piešķirtas valsts tiesībās, rīkojas piespiedu izpildes procedūrās uz “publiska akta” pamata, kurās atbildētāji izpildes procedūrā ir citās Eiropas Savienības dalībvalstīs reģistrētas juridiskas personas, neietilpst jēdzienā “tiesa” minētās regulas izpratnē?”

Lieta C-323/19

- 22 2019. gada 4. februārī Slovākijā reģistrētā sabiedrība *Interplastics* ierosināja piespiedu izpildes procedūru attiecībā uz saskaņā ar Horvātijas tiesībām dibināto sabiedrību *Letifico*, vērsoties pie Horvātijā praktizējoša notāra uz “publiska akta”, proti, 2018. gada 11. decembrī izdoto rēķinu saraksta, pamata, kurš apliecina *Interplastics* prasījumu pret *Letifico* par summu 17 700 EUR apmērā, kas atbilst Horvātijas kunu ekvivalentam, pieskaitot šai summai likumiskos procentus un tiesāšanās izdevumus 7210,80 HRK apmērā (aptuveni 968 EUR).

- 23 Tajā pašā dienā notārs izdeva izpildrakstu, ar kuru viņš uzdeva *Letifico* samaksāt minētā prasījuma summu astoņu dienu laikā. Lūgums par piespiedu izpildi un izpildraksts *Letifico* tika paziņots 2019. gada 13. februārī.
- 24 Tā noteiktajā termiņā iesniedza iebildumus pret šo izpildrakstu, apstrīdot gan prasījuma pamatojumu, gan summu.
- 25 Tā kā *Trgovački sud u Zagrebu* (Zagrebas Komerclietu tiesa) radās tādas pašas šaubas kā lietā C-267/19 minētās, tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai tādus pašus prejudiciālos jautājumus kā tie, kas tika uzdoti minētajā lietā.
- 26 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 27. maija rīkojumu lietas C-267/19 un C-323/19 tika apvienotas rakstveida procesam un sprieduma taisīšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par Tiesas kompetenci

- 27 Lai noteiktu Tiesas kompetenci atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem, ir jāpārbauda, vai pamatlietām ir saikne ar Savienības tiesībām. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, tāpat kā lietā, kurā tika pasludināts 2017. gada 9. marta spriedums *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193), iesniedzējtiesai ir iesniegti divi iebildumi pret piespiedu izpildes rīkojumiem, ko parādu piedziņas nolūkā ir izdevuši notāri.
- 28 Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas gadījumā pēc šādiem iebildumu procesiem principā tiks pieņemti tiesu nolēmumi, kas var tikt atzīti un izpildīti citā dalībvalstī. Tādējādi piesaistes Savienības tiesībām elements, kas pamato Tiesas kompetenci atbildēt uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem, varētu būt saistīts ar šīs regulas piemērojamību šajā gadījumā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 25. maijs, *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, 44. punkts).
- 29 Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka tādas parāda piedziņas procedūras kā pamatlietā aplūkotās būtībā ietilpst jēdzienā “civillietas un komercietas” Regulas Nr. 1215/2012 1. panta 1. punkta izpratnē.
- 30 Otrkārt, attiecībā uz ārvalsts elementu, no kura esamības ir atkarīga šīs regulas piemērojamība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 14. novembris, *Maletic*, C-478/12, EU:C:2013:735, 26. punkts), ir jākonstatē, ka lietā C-267/19 personas, pret kuru ir vērsta izpilde, juridiskā adrese ir Slovēnijā. Savukārt lietā C-323/19 sabiedrības, kas lūdz izpildi, juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, nevis Horvātijas Republikā, šajā gadījumā – Slovākijā, bet pārējie lietas apstākļi pirmšķietami ir saistīti vienīgi ar Horvātijas teritoriju.
- 31 Līdz ar to un formāli neatsaucoties uz Tiesas kompetences neesamību tādēļ, ka šajā pēdējā minētajā lietā nav ārvalsts elementa, Eiropas Komisija šaubās par Regulas Nr. 1215/2012 piemērojamību gadījumā, ja vienīgi persona, kas lūdz izpildi, būtu reģistrēta citā dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā atrodas tiesa, kas izskata lietu.
- 32 Šajā ziņā ir jānorāda, ka savā judikatūrā, izvērtējot attiecīgo tiesisko attiecību starptautisko raksturu, Tiesa vairākkārt ir atsaukusies uz “lietas dalībnieku attiecīgo domicilu” neatkarīgi no to statusa tiesvedībā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 1. marts, *Owusu*, C-281/02, EU:C:2005:120, 25. un 26. punkts).
- 33 Lai gan Regulas Nr. 1215/2012 3. un 26. apsvērumā ir izmantots jēdziens “pārrobežu tiesvedība”, šis jēdziens šajā regulā nav definēts, un līdz ar to ir jānorāda, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1896/2006 (2006. gada 12. decembris), ar ko izveido Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru

(OV 2006, L 399, 1. lpp.), 3. panta 1. punktā līdzvērtīgs jēdziens “pārrobežu lieta” ir definēts kā lieta, kurā vismaz vienai no pusēm domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kas nav prasību saņēmušās tiesas atrašanās dalībvalsts.

- 34 Pamatojoties uz minēto tiesību normu, Tiesa ir nospriedusi – tā kā maksājuma rīkojuma procedūrā prasītāja juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas tiesa, kas izskata lietu, lietai ir pārrobežu raksturs un tārad tā ietilpst Regulas Nr. 1896/2006 piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Bondora*, C-453/18 un C-494/18, EU:C:2019:1118, 35. punkts).
- 35 Šāda Regulas Nr. 1896/2006 3. panta 1. punkta interpretācija principā kalpo arī tam, lai noteiktu lietas pārrobežu raksturu un līdz ar to ārvalsts elementu Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas nolūkā. Proti, tā kā abas šīs regulas ietilpst tiesu iestāžu sadarbības civillietās, kurām ir pārrobežu ietekme, jomā, ir jāsaņāho Savienības likumdevēja tajās izmantoto līdzvērtīgo jēdzienu interpretācija.
- 36 No iepriekš minētā izriet, ka Regula Nr. 1215/2012 ir piemērojama abās pamatlietās un tādējādi tā ir šo lietu sasaistes ar Savienības tiesībām elements.
- 37 Tāpat ir jākonstatē, ka, lai gan iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi daļēji attiecas uz ECPAK 6. panta 1. punktu, šis pants būtībā atbilst Hartas 47. pantam, kura ievērošanu, dalībvalstīm īstenojot Savienības tiesības, Tiesa ir kompetenta pārbaudīt, neskarot Hartas 51. panta 1. punkta noteikumus (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2019. gada 11. aprīlis, *Hrvatska radiotelevizija*, C-657/18, nav publicēts, EU:C:2019:304, 28. punkts).
- 38 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa, izskatot lietas, kas ietilpst Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas jomā, vēlas noskaidrot, vai valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram notāriem ir piešķirtas pilnvaras izdot izpildrakstus uz publisku aktu pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās – kas ir procedūras, kuras tiek īstenotas pirms vērsšanās iesniedzējtiesā –, neapdraud Savienības tiesību pamatprincipus, it īpaši LESD 18. pantā paredzēto nediskriminācijas principu, kā arī Hartas 47. pantā paredzētās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību.
- 39 Tā kā minētā valsts tiesiskā regulējuma saderība ar Savienības tiesību pamatprincipiem iesniedzējtiesas ieskatā var vismaz netieši ietekmēt minētās tiesas pieņemto nolēmumu atzīšanu un izpildi citās dalībvalstīs iebildumu procesā pret notāra izdotu rīkojumu, Tiesas kompetencē ir izskatīt prejudiciālos jautājumus, ņemot vērā Hartas 47. pantu un LESD 18. pantu.

Par lietas būtību

- 40 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā, kas ir izveidota ar LESD 267. pantu, Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas ļautu tai izspriest tajā izskatāmo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi (skat. spriedumus, 2014. gada 4. septembris, *eco cosmetics* un *Raiffeisenbank St. Georgen*, C-119/13 un C-120/13, EU:C:2014:2144, 32. punkts, kā arī 2019. gada 12. decembris, *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (Maternitātes piemaksa), C-450/18, EU:C:2019:1075, 25. punkts).
- 41 Lai iesniedzējtiesai sniegtu lietderīgu atbildi, attiecībā uz šīs tiesas atsauci uz 2017. gada 9. marta spriedumu *Zulfikarpašić* (C-484/15, EU:C:2017:199) ir jānorāda, ka lieta, kurā tika taisīts šis spriedums, attiecās uz Regulu Nr. 805/2004. Taču šajā gadījumā abi attiecīgie prasījumi nav “neapstrīdēti” prasījumi šīs regulas 3. panta izpratnē, jo tie ir tikuši apstrīdēti minētajā tiesā. Līdz ar to Regula Nr. 805/2004 nav piemērojama *ratione materiae*.
- 42 Līdz ar to ir jāsaprot, ka ar abiem jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja nolēmumi, kurus tā pieņems, ietilpst Regulas Nr. 1215/2012 piemērošanas jomā, LESD 18. pants un Hartas 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko

regulējumu, atbilstoši kuram notāriem, rikojoties saskaņā ar kompetenci, kas tiem ir piešķirta uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās, ir pilnvaras izdot izpildrakstus, kuri, kā izriet no 2017. gada 9. marta sprieduma *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193), nevar tikt atzīti un izpildīti citā dalībvalstī.

- 43 Saistībā ar šī pēdējā minētā sprieduma tvērumu vispirms ir jāprecizē, ka Tiesa tajā lēma tikai par notāru “tiesas” statusu Horvātijā, tiem rikojoties saskaņā ar kompetenci, kas ar Likumu par piespiedu izpildi tiem ir piešķirta uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās, un līdz ar to par šādās procedūrās izdoto rīkojumu atzīšanu un izpildi, pamatojoties uz Regulu Nr. 1215/2012, neapšaubot Horvātijas šajā ziņā pastāvošās tiesiskās kārtības īpašo raksturu.
- 44 Šajā pašā spriedumā Tiesa tomēr nelēma par šo notāru kompetenci izdot izpildrakstus piespiedu izpildes procedūrās un nekādi nav nospriedusi, ka atbilstoši Regulai Nr. 1215/2012 būtu aizliegts izmantot šāda veida procedūras.
- 45 Pirmkārt, attiecībā uz LESD 18. panta – kas šajā gadījumā ir piemērojams, jo Regulā Nr. 1215/2012 nav citu īpašu noteikumu par diskriminācijas aizliegumu, – interpretāciju vispirms ir jākonstatē, ka Likumā par piespiedu izpildi nav paredzēta atšķirīga attieksme atkarībā no pilsonības kritērija.
- 46 Proti, kā izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, lūguma par izpildi iesniedzējam, kas ir rezidents vai nerezidents, juridiska vai fiziska persona, ir jāvērsas pie notāra, lai saņemtu izpildrakstu, pamatojoties uz publisku aktu. Šo procedūru rezultātā izdotie izpildraksti neatkarīgi no pušu pilsonības kritērija nevar tikt atzīti un izpildīti citā dalībvalstī, pamatojoties uz Regulu Nr. 1215/2012.
- 47 Turpinājumā – šo secinājumu nevar atspēkot apstākļi, ka Regulā Nr. 1215/2012 paredzētais atzīšanas un izpildes režīms ir attiecināms uz rīkojumiem, ko ir izdevuši citu dalībvalstu notāri, kuri šīs regulas 3. pantā ir skaidri kvalificēti kā “tiesa”.
- 48 Notāru kvalifikācija dažādās dalībvalstīs joprojām ir saistīta ar attiecīgo tiesību sistēmu īpatnībām, jo, kā savos rakstveida apsvērumos ir norādījusi arī Komisija, Regulas Nr. 1215/2012 mērķis nav noteikt noteiktu tiesu organizācijas kārtību. Proti, kā izriet no tās 4. apsvēruma, šīs regulas mērķis ir vienādot jurisdikcijas kolīziju normas civillietās un komerclietās, lai nodrošinātu ātru un vienkāršu dalībvalstī pieņemto nolēmumu atzīšanu un izpildi (spriedums, 2017. gada 9. marts, *Pula Parking*, C-551/15, EU:C:2017:193, 50. punkts).
- 49 Visbeidzot, attiecībā uz atgriezenisko diskrimināciju, par kuru šaubās iesniedzējtiesa, no sistēmas, kas izveidota ar šo regulu, izriet, ka dalībvalstis atzīst un izpilda citu dalībvalstu tiesu pieņemtos nolēmumus civillietās un komerclietās ar nosacījumu, ka ir ievērotas tajā noteiktās prasības. Tā kā 2017. gada 9. marta spriedumā *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193) Tiesa ir nospriedusi, ka piespiedu izpildes procedūrās izdotos notāru rīkojumus nav izdevusi tiesa šīs regulas izpratnē, šie rīkojumi nevar tikt kvalificēti kā “tiesas nolēmums” minētās regulas 2. panta a) punkta izpratnē, un to aprīte nevar notikt, pamatojoties uz šo regulu, un šī situācija nav uzskatāma par atgriezenisko diskrimināciju (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2019. gada 6. novembris, *EOS Matrix*, C-234/19, nav publicēts, EU:C:2019:986, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Turklāt, kā izriet no Horvātijas valdības iesniegtajiem apsvērumiem, Horvātijas tiesību sistēmā pastāv alternatīvi tiesību aizsardzības līdzekļi, proti, tiesā ierosināta maksājuma rīkojuma procedūra, kas var novērst iespējamās neērtības, ko rada tas, ka notāriem ir piešķirta kompetence izdot izpildrakstus piespiedu izpildes procedūrās. Šajā ziņā minētā valdība norāda, ka, lai gan šāda tiesību aizsardzības līdzekļa pieņemamība saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 446. panta otro daļu ir atkarīga no nosacījuma par intereses celt prasību atbilstīgi šai procedūrai esamības, šī panta trešajā daļā ir paredzēta prezumpcija par šādas intereses esamību, ja atbildētājs dzīvo ārvalstīs. Šis aspekts ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

- 51 Otrkārt, runājot par Hartas 47. panta interpretāciju, iesniedzējtiesa apgalvo – tas, ka pie notāriem uz publiska akta pamata uzsākta piespiedu izpildes procedūra nav *ex partes* procedūra, ir uzskatāms par tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību pārkāpumu.
- 52 Šajā ziņā ir jāatgādina – lai gan Tiesa 2017. gada 9. marta sprieduma *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193) 58. punktā konstatēja, ka Horvātijā lūgumu par izpildraksta izdošanu, pamatojoties uz publisku aktu, notārs izskata procedūrā, kas nav *ex partes* procedūra, tā tāpat arī konstatēja, ka piekļuve tiesai tiek nodrošināta, jo notāri īsteno tiem piespiedu izpildes procedūrā piešķirtās pilnvaras tās tiesas uzraudzībā, kurā parādniekam ir iespēja iesniegt iebildumus pret notāra izdoto izpildrakstu.
- 53 Līdz ar to no tā, ka uz publiska akta pamata uzsākta piespiedu izpildes procedūra nav *ex partes* procedūra, un tā kā iesniedzējtiesa nav iesniegusi citu informāciju, nevar secināt, ka šī procedūra norit, pārkāpjot Hartas 47. pantu.
- 54 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka LESD 18. pants un Hartas 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram notāriem, rīkojoties saskaņā ar kompetenci, kas tiem ir piešķirta uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās, ir pilnvaras izdot izpildrakstus, kuri, kā tas izriet no 2017. gada 9. marta sprieduma *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193), nevar tikt atzīti un izpildīti citā dalībvalstī.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 55 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

LESD 18. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram notāriem, rīkojoties saskaņā ar kompetenci, kas tiem ir piešķirta uz publiska akta pamata uzsāktās piespiedu izpildes procedūrās, ir pilnvaras izdot izpildrakstus, kuri, kā tas izriet no 2017. gada 9. marta sprieduma *Pula Parking* (C-551/15, EU:C:2017:193), nevar tikt atzīti un izpildīti citā dalībvalstī.

[Paraksti]